

Brexit kan gi trøbbel i Barentshavet

BREXIT

Britenes utmeldelse av EU kan føre til at de sammen med Russland vil utfordre norsk forvaltning i Barentshavet.

Arne Fenstad,
Øystein Hage og
Jørn Mikael Hagen
Trondheim

Konsekvensene for Norge og fiskerinæringa som følge av den britiske utmeldelsen av EU. Stipendiat ved Fridtjof Nansens Institutt (FNI), Harald Sakarias Brøvig Hansen, tror en omkamp i svalbardsonen kan bli en av mulighetene.

Harald Sakarias Brøvig Hansen

– Storbritannia har vært et av landene som har vært mest kritisk til Norges tolkning av Svalbardtraktaten. De mener alle traktatpartene har like rettigheter i svalbardsonen og sendte sist i 2006 beskjed til Norge om uenighet i tolkning av Svalbardtraktaten. Britene eller EU kan tenkes å kreve endringer i Fiskevernsonen når de mister fiskemuligheter andre steder, sier Hansen til Fiskeribladet/Fiskaren.

Russland

Norges syn er at havområdene rundt Svalbard er norsk farvann og forvaltes av Norge. Russland og Storbritannia mener de har lik rett til forvaltning, men aksepterer norsk forvaltning så lenge de får lov til å fiske der. Hansen tror britene og russerne kan slå seg sammen og utfordre Norge når Storbritannia ikke lenger er en del av EU.

– Norge forvalter havområdene slik at traktatpartene har tilgang til fiske i dag, men mer aggressive interesser kan tvinge seg fram. Vi ser også at Storbritannia nærmer seg Russland utenrikspolitisk. De har i alle fall begynt å snakke mer med Russland. Så av andre taktiske grunner kan det bli aktuelt for Storbritannia å ut-

FAKTA: SVALBARDSONEN

I utgangspunktet hevder Norge å i medhold av folkeretten kunne ha opprettet en full økonomisk sone rundt Svalbard. Prinsippet om likebehandling i Svalbardtraktaten tolkes av Norge som et forbud mot å diskriminere på grunnlag av nasjonalitet.

Storbritannia mener på sin side at alle statene som har signert Svalbardtraktaten har lik rett til å forvalte ressursene rundt Svalbard.

fordre den norske tolkningen. Hypotetisk sett kan Russland og britene finne felles interesser i å utfordre norsk tolkning av Svalbardtraktaten.

Domstol

Hansen deltok på et Brexit-seminar under Nor-Fishing-messa, der blant andre Arne Melchior fra NUPI og Torben Foss fra Pwc holdt innlegg. Budskapet fra alle var at det fortsatt er veldig usikkert hva resultatet av britenes utmeldelse blir. Og bortsett fra Nærings- og Fiskeridepartementets representant i salen, kunne ingen utelukke at Hansens hypotese blir virkelighet. Foss forklarer at spørsmålet i så fall kommer opp for en internasjonal domstol, der Norge vil stå fast på sin tolkning.

Lite sannsynlig

Men også Hansen mener scenariet er et av flere med liten sannsynlighet. Mest sannsynlig blir det ingen endringer i Barentshavet.

– Nå er alt åpent. Vi vet lite om hva Brexit fører med seg, og da tror jeg det er viktig å holde alle muligheter åpne og ikke tro at alt vil bli enkelt. Men sannsynligvis vil man oppleve få endringer i Barentshavet som følge av Brexit. Dette er et spørsmål som jevnlig dukker opp, og det er liten sannsynlighet for at det kommer til å skje endringer. Foreløpig har det ikke skjedd noe, og jeg ser på det som lite sannsynlig nå, konkluderer Hansen.

arne.fenstad@fni.no
Mobil: 930 58 868

Storbritannia har vært et av landene som har vært mest kritisk til Norges tolkning av Svalbardtraktaten

Harald Sakarias Brøvig Hansen,
Fridtjof Nansens Institutt